

Bruselj, 13. december 2022
(OR. en)

15973/22

POLMAR 82
POLGEN 175
CONUN 330
COMAR 59
MARE 72
MAR 224
TRANS 789
ENER 683
ENV 1297
SUSTDEV 217
PECHE 517

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	ST 15255/22 + ADD1
Zadeva:	Sklepi Sveta o mednarodnem upravljanju oceanov

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe Sveta, ki jih je Svet za splošne zadeve odobril 13. decembra 2022.

Sklepi Sveta o mednarodnem upravljanju oceanov
za varne, zavarovane, čiste, zdrave in trajnostno upravljane oceane in morja

SVET EVROPSKE UNIJE –

OPOZARJAJOČ NA:

- Sklepe Sveta o integrirani pomorski politiki z dne 8. decembra 2008, 16. novembra 2009, 14. junija 2010, 19. decembra 2011, 11. decembra 2012, 25. junija 2013 in 24. junija 2014¹;
- Sklepe Sveta o mednarodnem upravljanju oceanov: agenda za prihodnost oceanov z dne 3. aprila 2017²;
- Sklepe Sveta o domorodnih ljudstvih z dne 15. maja 2017³;
- Sklepe Sveta o reviziji akcijskega načrta strategije Evropske unije za pomorsko varnost (EUMSS) z dne 26. junija 2018⁴;
- Sklepe Sveta o ukrepih EU za krepitev na pravilih temelječega multilateralizma z dne 17. junija 2019⁵;
- Sklepe Sveta o oceanih in morjih z dne 19. novembra 2019⁶;
- Sklepe Sveta o politiki EU za Arktiko z dne 9. decembra 2019⁷;
- Sklepe Sveta o izgradnji trajnostne Evrope do leta 2030 – dosedanji napredek in naslednji koraki z dne 10. decembra 2019⁸;

¹ Dok. 16503/1/08 REV1, 15175/1/09 REV1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR1, 10790/13 in 11204/14.

² Dok. 8029/17.

³ Dok. 8814/17.

⁴ Dok. 10494/18.

⁵ Dok. 10341/19.

⁶ Dok. 14249/19.

⁷ Dok. 14952/19.

⁸ Dok. 14835/19.

- Sklepe Sveta o sektorju vodnega prometa EU – obeti za prihodnost: naproti sektorju vodnega prometa EU, ki bo ogljično nevtralen, brez nesreč, avtomatiziran in konkurenčen, z dne 5. junija 2020⁹;
- Sklepe Sveta o strategiji „od vil do vilic“ z dne 19. oktobra 2020¹⁰;
- Sklepe Sveta o biotski raznovrstnosti – potrebno je nujno ukrepanje z dne 23. oktobra 2020¹¹;
- Sklepe Sveta o podnebni in energetski diplomaciji – uresničevanje zunanje razsežnosti evropskega zelenega dogovora z dne 25. januarja 2021¹²;
- Sklepe Sveta o trajnostnem modrem gospodarstvu: zdravje, znanje, blaginja, socialna enakost z dne 26. maja 2021¹³;
- Sklepe Sveta o oblikovanju Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam z dne 10. junija 2021¹⁴;
- Sklepe Sveta o pomorski varnosti z dne 22. junija 2021¹⁵;
- Sklepe Sveta o vprašanju vode pri zunanjem delovanju EU z dne 19. novembra 2021¹⁶;
- Sklepe Sveta o podnebni diplomaciji EU: pospešitev izvajanja rezultatov iz Glasgowa z dne 28. februarja 2022¹⁷;
- Sklepe Sveta o misijah Evropske unije z dne 10. junija 2022¹⁸;
- Sklepe Sveta o novih strateških smernicah EU za akvakulturo z dne 18. julija 2022¹⁹;

⁹ Dok. 8648/20.

¹⁰ Dok. 12099/20.

¹¹ Dok. 12210/20.

¹² Dok. 5263/21.

¹³ Dok. 9153/21.

¹⁴ Dok. 9419/21.

¹⁵ Dok. 9946/21.

¹⁶ Dok. 14108/21.

¹⁷ Dok. 6120/22 COR1.

¹⁸ 10124/22.

¹⁹ 11496/22.

- Sklepe Sveta o pripravah na 27. konferenco pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja z dne 24. oktobra 2022²⁰;
 - Sklepe Sveta o Konvenciji o biološki raznovrstnosti z dne 24. oktobra 2022²¹ –
1. POZDRAVLJA uspeh in rezultate druge konference ZN o oceanih ter resolucijo ZN A/RES/76/296 z dne 21. julija 2022, v kateri je potrjena izjava „Naš ocean, naša prihodnost, naša odgovornost“, sprejeta na drugi konferenci ZN o oceanih (Lizbonska izjava), ki začinja novo mednarodno poglavje v ukrepanju v zvezi z oceani; POZIVA k njenemu doslednemu izvajanju in v zvezi s tem IZPOSTAVLJA seznam prostovoljnih zavez, ki so jih predložile EU in njene države članice; POZDRAVLJA tudi „zaveze za oceane iz Bresta“, sprejete na vrhu „En ocean“ februarja 2022, namero Grčije, da leta 2024 organizira 9. konferenco Naš ocean ter predlog Francije in Kostarike, da bi leta 2025 gostili naslednjo konferenco ZN o oceanih;
 2. JE ŠE VEDNO zelo zaskrbljen zaradi nevarnosti, ki ogroža oceane na svetovni ravni, in skupnega neuspeha pri doseganju konkretnih ciljev trajnostnega razvoja 14.2, 14.4 in 14.5 v okviru Agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030; POZDRAVLJA ministrsko deklaracijo Ekonomsko-socialnega sveta ZN na visoki ravni in Političnega foruma na visoki ravni za trajnostni razvoj iz leta 2022, v kateri je znova odločno potrjena zavezanost ohranjanju ter trajnostni rabi in upravljanju oceanov, morij in morskih virov ter odločnemu in nujnemu ukrepanju, da bi okrepili ukrepanje v zvezi z oceani in tako pospešili uresničevanje vseh konkretnih ciljev splošnega cilja trajnostnega razvoja 14;

²⁰ 13994/22.

²¹ 13975/22.

3. POUDARJA medsebojne povezave in sinergije med ciljem trajnostnega razvoja 14 in drugimi cilji trajnostnega razvoja, zlasti ciljem 2 o prehranski varnosti, ciljem 6 o čisti vodi, ciljem 7 o cenovno sprejemljivi in čisti energiji, ciljem 8 o dostojnem delu in gospodarski rasti, ciljem 12 o trajnostni porabi in proizvodnji, ciljem 13 o podnebnih spremembah, ciljem 15 o življenju na kopnem in ciljem 17 o partnerstvu za doseganje ciljev; OPOZARJA, da je potreben medsektorski pristop, da bi dosegli zastavljene konkretne cilje splošnih ciljev trajnostnega razvoja, vključno s poudarkom na najmanj razvitih državah in malih otoških državah v razvoju;
4. POZDRAVLJA predstavitev skupnega sporočila o agendi EU za mednarodno upravljanje oceanov: usmeritev za trajnostni modri planet²² v skladu z evropskim zelenim dogovorom, ki dokazuje močno zavezanost EU in njenih držav članic oceanom; POUDARJA, da je ta agenda del odziva EU na Agendo ZN za trajnostni razvoj do leta 2030;
5. OPOZARJA, da je trajnostno, konkurenčno in inovativno modro gospodarstvo sestavni del celovitega in medsektorskega pristopa k upravljanju oceanov; PRIZNAVA, da so inovativne tehnologije ključno gonilo prehoda na trajnostno modro gospodarstvo in ustvarjanja zelenih delovnih mest;
6. PRIZNAVA, da je povečanje javnih in zasebnih naložb bistveno za prehod na trajnostno integrirano upravljanje oceanov in modro gospodarstvo v EU in po svetu; POUDARJA pomen trajnostnih instrumentov financiranja pri promociji in spodbujanju tega prehoda; POZDRAVLJA prizadevanja v okviru finančne pobude Programa Združenih narodov za okolje (UNEP-FI), da bi nadgradili načela financiranja trajnostnega modrega gospodarstva, ter začetek druge faze pobude BlueInvest, partnerstva za trajnostno modro gospodarstvo v okviru programa Obzorje Evropa in nove pobude InvestEU za modro gospodarstvo;
7. PONOVRNO POTRJUJE trdno zavezanost EU in njenih držav članic, da bodo imele ključno vlogo v svetovnih prizadevanjih za zaščito, ohranjanje, obnovo ter trajnostno in pravično rabo svetovnih oceanov, in sicer na naslednji način:

²² Dok. JOIN(2022) 28final.

I. Krepitev okvira za mednarodno upravljanje oceanov

8. POTRJUJE, da – kot je izraženo v resoluciji ZN A/RES/76/72 z dne 21. decembra 2021 – Konvencija Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) določa pravni okvir, znotraj katerega je treba izvajati vse dejavnosti v oceanih in morjih; poleg tega PONOVO POUDARJA, da je mednarodna angažiranost z močnim, na pravilih temelječim multilateralizmom ključna za doseganje pomembnih rezultatov boljšega mednarodnega upravljanja oceanov;
9. JE SEZNANJEN z odločilnim napredkom, doseženim v prvem delu petega zasedanja medvladne konference o mednarodnem pravno zavezujočem instrumentu na podlagi UNCLOS glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije (BBNJ); IZREKA POHVALO vlogi koalicije ambicioznih za biotsko raznovrstnost, ki presega nacionalno pristojnost, ustanovljene na vrhu „En ocean“, in pobude Blue Leaders pri prizadevanjih za ambiciozno pogodbo; POZIVA k hitremu zaključku pogajanj in OSTAJA zavezan uporabi vseh diplomatskih vzvodov in zmogljivosti EU za ozaveščanje, da bi kar najhitreje dosegli ambiciozen in učinkovit sporazum;
10. PONOVO POTRJUJE, da je ena od prednostnih nalog za učinkovito in uspešno mednarodno upravljanje oceanov krepitev in usklajevanje obstoječih večstranskih mednarodnih in regionalnih instrumentov na podlagi UNCLOS, namenjenih boljšemu medsebojnemu sodelovanju in večji skladnosti; MENI, da bi morale EU in njene države članice predvsem z diplomatskimi prizadevanji poudariti dejstvo, da je treba izboljšati spremljanje in skladnost z ukrepi, dogovorjenimi v okviru mednarodnega upravljanja oceanov na podlagi UNCLOS;

11. POZIVA EU in države članice, naj na podlagi svojih pristojnosti sprejmejo in podprejo ukrepe, s katerimi bodo na dvostranski in večstranski ravni zagotovile, da bodo vse države, predvsem tiste, ki delujejo kot odprti registri, spoštovale svoje mednarodne obveznosti, kot je določeno v ustreznih mednarodnih konvencijah;
12. Poudarja vlogo pomorskega prostorskega načrtovanja, ki temelji na ekosistemskem pristopu k upravljanju, pri podpiranju doseganja ciljev ohranjanja in obnove, pri blaženju in zmanjševanju škodljivih vplivov človekovih dejavnosti na obalnih območjih in na morju ter njegov prispevek h konkurenčnemu in trajnostnemu modremu gospodarstvu; priznava, da so EU in njene države članice pridobile pomembne izkušnje na tem področju, in JE SEZNANJEN z napredkom, doseženim v okviru svetovne pobude za pomorsko prostorsko načrtovanje; v zvezi s tem SPODBUJA Komisijo, naj z Medvladno oceanografsko komisijo Unesca (IOC-UNESCO) pripravi nov skupni petletni načrt za spodbujanje pomorskega prostorskega načrtovanja po vsem svetu;

Zaščita in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti

13. JE ŠE VEDNO zelo zaskrbljen zaradi omejenega uresničevanja ciljev iz Aičija v okviru Konvencije o biološki raznovrstnosti; OPOZARJA na nujne pozive k preobrazbenim spremembam iz globalnega ocenjevalnega poročila Medvladne platforme za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve (IPBES) iz leta 2019 ter POZDRAVLJA njeno novo poročilo o oceni vrednosti, v katerem je poudarjeno, da je treba raznolikost naravnih vrednot vključiti v politične in gospodarske odločitve, ter poročilo o trajnostni rabi, v katerem poziva k večjim prizadevanjem za upravljanje prosto živečih vrst; VZTRAJA, da je treba upoštevati priporočila iz teh poročil ter vključiti raznolikost naravnih vrednot v politične in gospodarske odločitve;

14. POZIVA k sprejetju ambicioznega, celovitega in preobrazbenega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 na drugem delu petnajste konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti, da bi sprožili nujno in preobrazbeno ukrepanje za zaustavitev in obrnitev trenda izgube biotske raznovrstnosti in bi do leta 2030 živeli v svetu, naklonjenem naravi, ter dosegli cilje ohranitve vsaj 30 % oceanov na svetovni ravni s pomočjo učinkovito in pravično upravljanih, ekološko reprezentativnih in dobro povezanih sistemov morskih zavarovanih območij in drugih učinkovitih ohranitvenih ukrepov za posamezna območja;
15. OPOZARJA na resolucijo ZN 61/295 z dne 13. septembra 2007 o sprejetju Deklaracije o pravicah domorodnih ljudstev; PRIZNAVA pomembno vlogo domorodnih ljudstev zaradi njihovega znanja o morskih ekosistemih; pri sprejemanju ukrepov za ohranjanje in trajnostno rabo OSTAJA zavezan podpiranju in spodbujanju participacije in vključevanja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti ter sodelovanja z njimi;
16. POUDARJA, da je krovni instrument za varstvo morja v Evropski uniji še vedno okvirna direktiva o morski strategiji, ki se trenutno pregleduje; POUDARJA, da bi si bilo treba v okviru ustreznih sektorskih instrumentov prednostno prizadevati za učinkovitejše in celovitejše izvajanje ciljev okvirne direktive o morski strategiji, da bi čim prej dosegli dobro okoljsko stanje;

17. **PODPIRA** pomembno delo, ki so ga države članice EU opravile v okviru Mednarodne oblasti za morsko dno (ISA), za vzpostavitev stabilnega regulativnega režima za morebitno prihodnje globokomorsko rudarjenje, ki temelji na previdnostnem načelu ter najvišjih okoljskih standardih in zadostnih znanstvenih spoznanjih, da bi zagotovili, da takšna dejavnost ne bi imela škodljivih učinkov na morsko okolje na tem območju, kot je opredeljeno v konvenciji UNCLOS;
18. **POUDARJA**, da je treba izboljšati znanstveno poznavanje globokega morja, in zlasti **PODPIRA** pobudo za trajnostno znanje o morskem dnu, da bi okrepili znanstvene temelje za varstvo okolja in okoljsko upravljanje na obsežnih globokomorskih območjih zunaj nacionalne jurisdikcije v skladu z načrtom ISA, sprejetim leta 2020, in ukrepi ZN za desetletje oceanov za spodbujanje znanstvenega raziskovanja morja na tem območju; z zadovoljstvom **UGOTAVLJA**, da EU finančno podpira to pobudo;
19. **IZPOSTAVLJA** posodobljeno politiko o okrepljenem delovanju EU za mirno, trajnostno in uspešno Arktiko²³ ter **POZDRAVLJA** začetek veljavnosti Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu; **PONOVNO POTRJUJE** svojo zavezanost doslednemu izvajanju zadevnega sporazuma;
20. **PODPIRA** zaščito arktične morske biotske raznovrstnosti, med drugim tudi z določitvijo morskih zavarovanih območij in sprejetjem drugih učinkovitih ohranitvenih ukrepov za posamezna območja, ki obravnavajo pritiske v Arktičnem oceanu, v okviru ustreznih organizacij in instrumentov, kot so Arktični svet, Mednarodna pomorska organizacija (IMO) in Konvencija o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika;
21. **OSTAJA** odločen, da si bo po najboljših močeh prizadeval čim prej doseči dogovor o določitvi treh novih obsežnih morskih zavarovanih območij v Antarktičnem oceanu, in sicer v Weddellovem morju, na vzhodni Antarktiki in okoli zahodnega Antarktičnega polotoka;

²³ Dok. JOIN(2021) 27 final.

Trajnostno ribištvo in akvakultura

22. POZDRAVLJA uspešne rezultate 12. ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije v zvezi s pomembnimi elementi dolgo pričakovane sklenitve zgodovinskega sporazuma o subvencijah za ribištvo v skladu s ciljem trajnostnega razvoja ZN št. 14.6, katerega cilj je odpraviti škodljive subvencije in ki je velik korak naprej v smeri trajnostnosti oceanov; VZTRAJA, da je treba zagotoviti njegovo dosledno izvajanje, in POZIVA k čimprejšnji dopolnitvi sporazuma z elementi v zvezi s subvencijami za presežne zmogljivosti in prelov, ki še niso bili dogovorjeni; PODPIRA prizadevanja Komisije za sklenitev ambicioznega sporazuma, ki bo obenem skladen z ustreznimi politikami EU, ki zagotavljajo trajnostno ribištvo;
23. POUDARJA, da je javno financiranje v okviru skupne ribiške politike ključni dejavnik, ki omogoča trajnostno ribištvo in ohranjanje morskih bioloških virov, ter da je opredeljeno in se izvaja na način, ki ne prispeva k presežni zmogljivosti in prelovu;
24. PONOVRNO POTRJUJE ničelno toleranco EU do nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova (IUU) ter njeno zavezanost odpravi ribolova IUU v skladu s ciljem trajnostnega razvoja št. 14.4; v zvezi s tem PODPIRA razvoj ustreznih orodij IT za podporo sistemu potrdil EU o ulovu in dialog o ribolovu IUU z državami, ki niso članice EU, okrepljeno mednarodno in večstransko sodelovanje, vključno s spodbujanjem vsesplošne ratifikacije in izvajanja Sporazuma FAO o ukrepih države pristanišča, izpolnjevanje mednarodnih obveznosti držav zastave, zlasti tistih, ki delujejo kot odprti registri, upoštevanje prostovoljnih smernic FAO o pretovarjanju, učinkovite mehanizme za preprečevanje ribolova IUU v vseh regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva, večjo preglednost in sledljivost, izmenjavo informacij in izvrševanje ter okrepljeno spremljanje, kontrolo in nadzor;

25. POUDARJA pomen krepitve mednarodnega sodelovanja pri upravljanju ribištva s krepitvijo ključne vloge regionalnih organizacij za upravljanje ribištva v okviru Sporazuma ZN o staležih rib (UNFSA) in Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE izid pregledne konference UNFSA leta 2023; PONOVRNO POTRJUJE zavezo EU, da si bo še naprej prizadevala za nadgradnjo regionalnih ribiških organov v regionalne organizacije za upravljanje ribištva, zlasti Odbora za ribištvo za vzhodni srednji Atlantik in Komisije za ribištvo v zahodnem srednjem Atlantiku;
26. POUDARJA, da je treba podpirati enake konkurenčne pogoje ter odgovorne in trajnostne vrednostne verige na mednarodni ravni na področju ribištva ter trgovine z ribiškimi proizvodi in proizvodi iz akvakulture, da bi ohranili konkurenčnost industrije in hkrati tudi neodvisnost EU pri preskrbi s hrano v skladu z novo politiko EU o odprti, trajnostni in odločni trgovinski politiki ter evropskim zelenim dogovorom in strategijo Od vil do vilic;
27. PRIZNAVA, da trajnostna akvakultura prispeva k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora in pobude za modro preobrazbo iz strategije FAO za obdobje 2022–2031 ter k prehranski varnosti EU; je SEZNANJEN s trenutnim delom FAO v zvezi s smernicami za trajnostno akvakulturo in POZIVA k hitremu dokončanju ambicioznih in celovitih smernic, ki bodo združevale vsa razpoložljiva orodja in dobre prakse ter omogočile konkretne načine za trajnostno rast svetovne akvakulture, bile pa bi tudi dopolnitev strateških smernic Komisije za bolj trajnostno in konkurenčno akvakulturo EU za obdobje 2021–2030; je SEZNANJEN z objavo sporočila z naslovom „Za močan in trajnosten sektor alg EU“²⁴;

²⁴ COM(2022) 592 final.

II. Na poti k trajnostnosti oceanov do leta 2030

Oceani in podnebne spremembe

28. PRIZNAVA, da imajo oceani ključno vlogo kot regulator podnebja in temperature planeta ter so glavni ponor ogljika na planetu in pomemben vir njegove biotske raznovrstnosti; so tudi glavni regulator temperature planeta in blažilec globalnih učinkov podnebnih sprememb; JE ŠE VEDNO zelo zaskrbljen zaradi škodljivih in vse večjih učinkov podnebnih sprememb in emisij toplogrednih plinov na dejavnosti človeka, povezane z oceani in življenjem v morju ter na obalne skupnosti, vključno z morskimi vročinskimi valovi, segrevanjem in zakisljevanjem oceanov ter zmanjševanjem količine kisika v njem, taljenjem ledu, taljenjem permafrosta, dvigom morske gladine na svetovni ravni in s tem povezanimi ekstremnimi dogodki;
29. OPOZARJA na ugotovitve iz posebnega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) iz leta 2019 o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebjju ter na prispevke vseh treh delovnih skupin k šestemu ocenjevalnemu poročilu IPCC; VZTRAJA, da je treba upoštevati take predvidene scenarije IPCC, ki so skladni z dolgoročnimi cilji Pariškega sporazuma, pri oblikovanju politik in ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje na neizogibne posledice podnebnih sprememb;
30. OPOZARJA na Glasgowski podnebni pakt, sprejet na 26. konferenci pogodbenic, v katerem je bilo pozvano, naj se v okviru ustreznih delovnih programov in ustanovljenih teles na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) razmisli o vključitvi in okrepitvi ukrepov, pri katerih se upoštevajo oceani, ter na odločitev, da se vsako leto organizira dialog o oceanih in podnebnih spremembah, namenjen krepitvi ukrepov za blaženje podnebnih sprememb v oceanih in prilagajanje nanje; POZDRAVLJA prvi letni dialog, ki je bil junija 2022 v Bonnu;

31. OPOZARJA na Svetovno oceno oceanov iz leta 2021 (WOA II) kot glavni rezultat drugega cikla Rednega procesa Združenih narodov za globalno poročanje in ocenjevanje stanja morskega okolja;
32. IZPOSTAVLJA povezavo med podnebjem, biotsko raznovrstnostjo in oceani ter da je treba opredeliti, oceniti in obravnavati kumulativne vplive na biotsko raznovrstnost ter morske ekosisteme in njihove storitve, vključno s prelomnimi točkami, pa tudi mehanizme povratnih informacij v zvezi s tem, ter razviti ukrepe in dejavnosti za zmanjšanje in blaženje teh vplivov z uporabo najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj;
33. POUDARJA, da je treba razviti in uporabiti sonaravne rešitve za blaženje podnebnih sprememb in okrepitev odpornosti naših oceanov;
34. POZDRAVLJA začetek misij „Obnova naših oceanov in voda do leta 2030“²⁵ in „Prilagajanje podnebnim spremembam“ in dejavnosti, ki potekajo v njunem okviru, zlasti ukrepe glede odpornosti obalnih območij, ki so za ohranitev oceanov še posebej pomembni; POZIVA države članice in vse deležnike, naj bodo dejavni v teh misijah in si skupaj prizadevajo za uresničitev njunih ciljev, tako da se s konkretnimi ukrepi pridružijo listinam o izvajanju;
35. OPOZARJA na zavezo EU, da bo do leta 2050 postala podnebno nevtralna, tudi s trajnostno energijo iz obnovljivih virov na morju, razogljičenjem ribolova, ladijskega prometa in drugih pomorskih dejavnosti; IZPOSTAVLJA zavezanost EU in njenih držav članic, da podprejo revizijo prvotne strategije IMO za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da bi najpozneje do leta 2050 postopno odpravili emisije toplogrednih plinov v življenjskem ciklu v mednarodnem ladijskem prometu v skladu s cilji Pariškega sporazuma glede temperature, vključno s ciljem, da se dvig temperature omeji na 1,5 °C;

²⁵ COM(2021) 609 final.

36. **PODPIRA** energetskega prehoda, ki vodi k razogljičenju sektorja ribištva in akvakulture; **POZIVA** Komisijo, naj predlaga ustrezne ukrepe, vključno z izvedbo posebne študije za sektor ribištva in akvakulture, da se oceni vpliv emisij toplogrednih plinov po sektorjih ter analizirajo stroški in koristi različnih možnosti politike, ki so na voljo za pospešitev takšnega energetskega prehoda na evropski ravni, pri tem pa upošteva njegovo raznolikost in specifične omejitve, ter možnosti za razvoj sistemov spodbud in prilagoditev finančne podpore, vključno s spremembo ustrezne zakonodaje, ki prispeva k takšnemu energetskega prehodu, ne da bi bili pri tem ogroženi cilji skupne ribiške politike;
37. **POUDARJA**, kako pomembna sta razogljičenje pomorskega prometa in prevoza ter prehod k obnovljivim virom energije ter gorivom z nizkimi in ničelnimi emisijami toplogrednih plinov v življenjskem ciklu za uresničitev ciljev evropskega zelenega dogovora in ciljev glede temperature iz Pariškega sporazuma, v prihodnje tudi za ladje, za katere ne veljajo obvezne mednarodne in EU zahteve, s pridržkom ocene koristi in morebitnih učinkov take razširitve; **POZIVA** Komisijo, naj razmisli o možnih ukrepih za podporo energetskega prehodu in razogljičenju, zlasti s spodbujanjem raziskav in razvoja učinkovitih in inovativnih tehnologij ter naložb vanje;

Boj proti onesnaževanju morja in zraka

38. **POZDRAVLJA** objavo sporočila Komisije z naslovom „Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal“²⁶, ki bo prispevalo k izboljšanju morskega okolja v EU in širše;
39. **POUDARJA**, da je treba okrepiti sinergije med splošnima ciljema trajnostnega razvoja 6 in 14, da bi se pospešilo izvajanje z njimi povezanih konkretnih ciljev²⁷;

²⁶ COM(2021) 400 final.

²⁷ Zlasti ciljev trajnostnega razvoja 6.3 in 14.1.

40. POUDARJA potrebo po učinkovitem regionalnem sodelovanju v okviru struktur za sodelovanje, kot so konvencije o regionalnih morjih za varstvo morskega in obalnega okolja; PONOVRNO POTRJUJE namero EU, da se pridruži Konvenciji o varstvu Črnega morja pred onesnaževanjem;
41. POZDRAVLJA odobritev vzpostavitve območja nadzora nad emisijami žveplovih oksidov v celotnem Sredozemlju na 78. zasedanju Odbora IMO za varstvo morskega okolja (MEPC), ki naj bi bila sprejeta na 79. zasedanju MEPC decembra 2022 in začela veljati do leta 2025; SPODBUJA nadaljnje delo v okviru Programa Združenih narodov za okolje – Sredozemski akcijski načrt (UNEP-MAP) Barcelonske konvencije za vzpostavitev morebitnega prihodnjega območja nadzora nad emisijami dušikovih oksidov v Sredozemlju na podlagi ustreznih raziskav, ki bodo podstat za poglobljeno študijo o presoji vpliva, in v skladu s pravili IMO;
42. POUDARJA odločenost EU in njenih držav članic, da si bodo prizadevale za uspešen zaključek dela Mednarodne pomorske organizacije za zmanjšanje emisij podvodnega hrupa, ki resno vplivajo na morsko biotsko raznovrstnost; in PODPIRA vzpostavitev prihodnjih posebej občutljivih morskih območij v severozahodnem Sredozemskem morju, v vodah pod jurisdikcijo Francije, Italije, Španije in Monaka, da bi preprečili primere trčenj med velikimi kiti in delfini ter ladjami, kot tudi zmanjšali število teh nezgod;
43. POUDARJA, da je treba še izboljšati obvezne mednarodne zahteve in zahteve EU za komercialna plovila, da se prepreči in dodatno zmanjša onesnaževanje zraka in morja, med drugim z nadaljnjim prizadevanjem za vzpostavitev morebitnih prihodnjih območij nadzora nad emisijami dušikovih oksidov na podlagi študij o presoji vpliva v skladu s pravili IMO, omejevanjem izpustov pralne vode iz odprtih izločevalnikov na nekaterih območjih in izboljšanjem zahtev glede izpustov odplak;

44. POZDRAVLJA Resolucijo 5/14, ki jo je sprejela skupščina Združenih narodov za okolje (UNEA-5), o odpravi onesnaževanja s plastiko z obravnavanjem celotnega življenjskega cikla plastike in vzpostavitvijo krožnega gospodarstva za plastiko, vključno z njeno proizvodnjo, zasnovno, potrošnjo in okoljsko primernim ravnanjem z odpadki; PONOVRNO POUČARJA, da so EU in njene države članice zavezane dejavnemu sodelovanju v pogajanjih, da bi v predvidenem roku sklenili ambiciozen mednarodni pravno zavezujoč sporazum za odpravo onesnaževanja s plastiko, tudi v morskem okolju in, kjer je to izvedljivo, obstoječega onesnaževanja s plastiko;
45. POZDRAVLJA delo, ki poteka v okviru strategije in akcijskega načrta IMO za odpravo morskih plastičnih odpadkov z ladij s ciljem popolne odprave izpustov plastičnih odpadkov v morje do leta 2025, in JE ŠE NAPREJ ODLOČEN, da bo skupaj z ribiškim sektorjem in regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva ter v okviru konvencij o regionalnih morjih dejavno sodeloval pri pripravi ukrepov za doseg rezultata, zastavljenih v načrtu, vključno z izboljšanjem poročanja o izgubljenem ribolovnem orodju in obveznim označevanjem ribolovnega orodja v skladu s konvencijo MARPOL;
46. POUČARJA, da morajo države članice, ki izvajajo znanstveno raziskovanje in razvijajo najboljšo okoljsko prakso ter najboljše razpoložljive tehnike, obravnavati vprašanje konvencionalnega, kemičnega in eksplozivnega streliva, odvrženega v morje, ter POZIVA k dejavnemu sodelovanju med državami članicami in mednarodnimi organizacijami, da bi sistematično uredili ravnanje z odvrženimi nevarnimi materiali, ki ogrožajo morsko okolje, ter preučili možne vire financiranja EU;

III. Zagotavljanje zaščite in varnosti na morju

Pomorska varnost

47. JE MOČNO ZASKRBLJEN zaradi stopnjevanja geopolitičnih napetosti in njihovega škodljivega vpliva na pomorsko varnost, kot je pokazala ruska agresija proti Ukrajini, ki je povečala nestabilnost in negotovost, zlasti v Črnem morju, Azovskem morju in regijah Baltskega morja, kar bi zaradi učinkov prelivanja lahko vplivalo na sosednje bazene celotnega Sredozemskega morja, Severnega morja in Atlantika;

48. PRIZNAVA, da imajo države članice v povezavi z nacionalno varnostjo in obrambo specifične pomorske zahteve, ki jih je treba upoštevati;
49. OPOZARJA, da je pomorska varnost sestavni del celovitega pristopa k upravljanju oceanov in da EU krepi vlogo poroka za svetovno pomorsko varnost znotraj in zunaj svojih meja; v zvezi s tem OPOZARJA tudi, da je partnerstvo z Natom še vedno bistvenega pomena, tudi za pomorsko domeno, in da bosta v skladu s strateškim kompasom EU vzajemno koristno sodelovanje in skupno delo na področju krepitve pomorske varnosti še naprej potekala skladno z načeli vključenosti, vzajemnosti, odprtosti in preglednosti ter avtonomije odločanja obeh organizacij; OPOZARJA tudi, da je partnerstvo z IMO še naprej eden ključnih elementov za preprečevanje groženj namernih nezakonitih dejanj, ki bi lahko vplivala na ladje in pristanišča; in v zvezi s tem IZPOSTAVLJA pomen prispevka nacionalnih organov k izboljšanju varnosti ladij in pristanišč;
50. OPOZARJA, da je treba olajšati interakcijo in usklajevanje med regionalnimi pomorskimi pobudami EU in držav članic in medsektorskimi cilji ter v celoti izkoristiti vse razpoložljive civilne in vojaške politike, orodja in instrumente EU;
51. POUDARJA, da je pomembno in nujno okrepiti odpornost kritične pomorske infrastrukture EU, kot so morski kabli in cevovodi, ter okrepiti prizadevanja za reševanje vprašanj kibernetске varnosti v pomorski domeni; v zvezi s tem POZDRAVLJA Predlog priporočila Sveta o usklajenem pristopu Unije za krepitev odpornosti kritične infrastrukture, v katerem so države članice v zvezi s tem pozvane, naj sprejmejo nujne in učinkovite ukrepe ter sodelujejo med seboj, s Komisijo in drugimi ustreznimi akterji²⁸;

²⁸ 13713/22.

52. POUDARJA, da je krepitev interoperabilnosti in medsebojne poveztljivosti nacionalnih sistemov in sistemov za pomorski nadzor na ravni EU v okviru projekta skupnega okolja za izmenjavo informacij (CISE) stalen in ključni cilj za izboljšanje pomorskega situacijskega zavedanja in s tem za boljše upravljanje morij;
53. IZPOSTAVLJA prispevek funkcij obalne straže k pomorski varnosti EU; SPODBUJA nadaljnji razvoj pobud za okrepljeno sodelovanje, izmenjavo izkušenj in najboljših praks med državami članicami EU v tem okviru in POZDRAVLJA sprejetje priporočila Komisije o praktičnem priročniku za sodelovanje²⁹ obalnih straž;
54. Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE predloge Komisije in visokega predstavnika za posodobitev strategije EU za pomorsko varnost in njenega akcijskega načrta;

Varnost na morju in spodbujanje dostojnih delovnih razmer po vsem svetu

55. POUDARJA, da so za ribištvo in pomorstvo ter pomorske raziskave na morju značilne zahtevne, nevarne in zelo tvegane delovne razmere;
56. PONOVRNO POUDARJA, da si EU prizadeva za dostojno delo v ribištvu v skladu s cilji Mednarodne organizacije dela (MOD), Mednarodne pomorske organizacije (IMO) in Organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO); POZDRAVLJA objavo sporočila o dostojnem delu po vsem svetu za svetovni pravični prehod in trajnostno okrevanje³⁰;
57. POZDRAVLJA kodifikacijo določb o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov v zakonodaji EU³¹ glede na Mednarodno konvencijo IMO o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov iz leta 1978 (Konvencija STCW);

²⁹ C(2021) 5310 final.

³⁰ COM(2022) 66 final.

³¹ Direktiva (EU) 2022/993 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. Junija 2022 o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov (UL L 169, 27.6.2022, str. 45)

58. POZIVA k pospešitvi ratifikacije Cepetownskega sporazuma IMO iz leta 2012, ki določa varnostne standarde za ribiška plovila;
59. POZIVA države članice, naj hitro ratificirajo konvencijo MOD št. 188 o delu v ribiškem sektorju, ki državi zastave omogoča inšpekcijski pregled in nadzor socialnih standardov na ribiških plovilih, ter konvencijo IMO o standardih za usposabljanje in stražarjenje za ribiče (STCW-F); POZIVA tudi Komisijo, naj razmisli o prenosu inšpekcijskih ukrepov in ukrepov za socialno certificiranje iz konvencije MOD št. 188 v zakonodajo EU;

IV. Poglavljanje znanja o oceanih

60. POZDRAVLJA podpis nove izjave Vseatlantskega zavezništva za raziskovanje oceanov, ki določa skupno pot za sodelovanje pri raziskovanju oceanov v Atlantiku, od pola do pola, v naslednjem desetletju;
61. PODPIRA razvoj temeljne infrastrukture evropskega digitalnega dvojčka oceana do leta 2024 kot prispevek h globalnemu upravljanju oceanov in trajnostnemu modremu gospodarstvu, odpornosti na podnebne spremembe in ohranjanju biotske raznovrstnosti, tudi s podporo EU v okviru misije „Obnova naših oceanov in voda do leta 2030“, evropske mreže za pomorsko opazovanje in podatke (EMODNet) ter vesoljskih programov Copernicus in Galileo, da bi zbrali znanje o oceanih, modelirali oceane, preizkusili scenarije ukrepanja ter oblikovalcem politik, znanstvenikom, zasebnim deležnikom in državljanom olajšali dostop do znanja o oceanih;
62. OPOZARJA, da evropska oceanska znanost s podpiranjem in usmerjanjem Agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti splošnih ciljev trajnostnega razvoja 13, 14 in 17, prispeva k desetletju oceanskih znanosti za trajnostni razvoj, ki so ga razglasili ZN, vodi pa ga Medvladna oceanografska komisija Unesca, in k desetletju ZN za obnovo ekosistemov;

63. POUDARJA, da Evropa potrebuje raziskovalna plovila, evropski raziskovalci na teh plovilih pa mehanizem nadnacionalnega dostopa, potrebni pa so tudi avtonomni sistemi in platforme za opazovanje, saj na različne načine podpirajo pomorsko znanost in opazovanje oceanov; POZIVA države članice, naj takšno infrastrukturo podprejo z dolgoročnimi naložbami;
64. Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE pobudo Komisije za opazovanje oceanov, katere cilj je doseči usklajen pristop k evropskemu opazovanju oceanov;
65. POZIVA k okrepitvi prizadevanj za tesnejše sodelovanje v Evropi in širše med raziskovalci, deležniki, nosilci odločanja in državljani pri poglobljanju znanja o oceanih; PODPIRA mobilizacijo javnosti, zlasti mladih, prek soustvarjanja in sooblikovanja, znanosti za državljane, izobraževanja, ukrepov za opismenjevanje in ozaveščanje, pa tudi spodbujanjem odgovornega upravljanja in prostovoljstva za angažiranje javnosti in pomoč pri spodbujanju potrebnih preobrazbenih sprememb za obnovo oceanov in voda; POZDRAVLJA nadaljevanje prizadevanj za oceansko pismenost v Evropi prek vseevropske pobude za oceansko pismenost (koalicija EU4Ocean) in sporazuma med Komisijo in Medvladno oceanografsko komisijo Unesca za podpiranje in spodbujanje koalicije EU4Ocean, ki prispeva desetletju oceanskih znanosti za trajnostni razvoj;
66. POUDARJA, da je transdisciplinarno povezovanje znanosti in politike dragoceno za ocenjevanje znanja in podpiranje oblikovanja politik za spodbujanje zdravja in trajnosti oceanov; POZIVA Komisijo, naj preuči izvedljivost transdisciplinarnega znanstveno-političnega stičišča za trajnost oceanov z naslovom „Medvladni forum za trajnost oceanov“ (IPOS), pri čemer naj upošteva obstoječe ustrezno strokovno znanje, med drugim z oceani povezano delo Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) in Medvladne platforme za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve (IPBES), in prizna splošno delo v okviru Rednega procesa Združenih narodov za globalno poročanje in ocenjevanje stanja morskega okolja
-